

hvis Lovgivning er ganske forskjellig. Hvad der er talt om i Betænkningen, er kun om den større Frihed, hvormed baade Docenter og Studerende ved de nordiske Universiteter vilde kunne bevæge sig mellem hverandre, naar der havde Examenskommissioner i hvert Land, men der er hverken talt eller drømt om nogen skandinavisk Examenskommission. — Jeg skal endnu kun berøre, at der dog virkelig gives et Tilfælde, i hvilket Universitetet allerede nu underkaster sig en Dom af Folk udenfor Universitetet. Jeg indrømmer, at denne Dom vistnok ikke altid er ganske rigtig og nøiagtig, og at jeg ganske vist ønsker og haaber, at Examenskommissionerne maatte blive bedre sammensatte, end man mange Gange har været nødsaget til at sammensætte den Autoritet udenfor Universitetet, hvortil man saaledes har thyet. Jeg tænker herved paa de Kommissioner, der have været nedsatte ved Konkurrencer om Docentposter ved Universitetet, og som man jo i Reglen sammensætter baade af Folk udenfor Universitetet og af Mænd fra det paagældende Fakultet, men saaledes at de første ere i Flertallet. Ved disse Leiligheder erkjender man altsaa, at ogsaa Mænd, der ikke ere knyttede til Universitetet, kunne have en Dom om videnskabelige Spørgsmaal, og det forekommer mig derfor heller ikke, at man egentlig fra et videnskabeligt Standpunkt kan anføre noget Bestemt mod Examenskommissioner, naar man først gaar ud fra, at de ville blive godt og forsvaret sammensatte.

Med Hensyn til dette sidste Punkt skal jeg endnu blot tilføie som min personlige Anskuelse, at jeg dog ikke har tænkt mig disse Kommissioner sammensatte just af saakaldte praktiske Mænd, og heller ikke saaledes, at der let vilde kunne udvikle sig nogen Modsætning mellem dem og de respektive Fakulteter. Jeg har tænkt mig, at iblandt dem, som man vilde optage i en saadan Examenskommission, maatte der for det Første være en anerkjendt udmærket eller dygtig Videnskabsmand, som man gav en forsvaret Løn eller et forsvaret Honorar, saaledes at han kunde anvende det Meste af sin Tid paa at følge Videnskaben og paa at forberede sig til sit Hverv, dernæst en Professor af Fakultetet, udnævnt dertil for

et vist Antal Aar af Ministeren, og endelig to til tre Mænd, som kunde være ældre eller yngre. Jeg kan nemlig paa ingen Maade give det ærede Medlem, til hvem jeg naabrundt sigter, Ret i, at yngre Mænd skulde være aldeles uskikkede til at være Examinatorer. Jeg tror tværtimod, at de i Reglen ville være fuldt saa godt skikkede dertil som ældre Mænd. Der vil derhos være Meget, der kan opfordre yngre Mænd, som have videnskabelig Interesse, til at blive i nogle Aar i Hovedstaden for at udvikle sig videre, og det vil da være en indbydende Skilling for dem at kunne komme ind i en Examenskommission. Med Hensyn til Examensformen tror jeg dernæst, at man vilde kunne undgaa mange af de Svagheder, som man tænker sig forbundne med Examenskommissionerne, naar man vilde lægge en større Vægt paa den skriftlige Prøve, saa at man indrettede den noget anderledes end nu, og naar man derhos ved den mundtlige Prøve, saaledes som det sker i England og saavidt jeg veed, ogsaa i Frankrig, lod Kandidaten udtække de Spørgsmaal, som han skulde udtale sig om. Den Detail i Examinationen, hvori man hos os ofte altfor meget har fordybet sig, og som hænger sammen med vor smaalige Karakterberegning, maatte man naturligvis give Affald paa, men jeg tror ogsaa, at det kunde gøres, uden at Staten eller Videnskaben vilde lide derved. Hvad der bør fordres ved en Embedsexamen, er jo en encyclopædisk Kundskab paa en vis Videnskabs Omraade, men det er baade urimeligt og ubilligt at fordre denne Kundskab lige stor og lige detailleret paa alle Omraader. Dette er imidlertid næsten unundgaaeligt, naar hvert Omraade har sin Professor, og naar hver Professor skal examinere i sit Fag. Saa komme Vidisciplinerne til at svulme op og til at blive ligesaa omfangsrige som Hoveddisciplinerne. Det er jo nemlig saa, at naar man er i en Skov, tager den sig ganske anderledes ud, end naar man staar udenfor den. Det er derfor Noget, som jeg ikke behjælder Professorerne; det er Noget, der er saagodt som unundgaaeligt. Men dette kunde, som sagt, efter min Mening undgaaes derved, at der fordredes en udførligere skriftlig Udtalelse af Kandida-